

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФАКУЛТЕТ: ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ
Универзитета у Бањој Луци

ПРИМЉЕНО: 9.9.2013.			
ОРГ. ЈЕД.	БРОЈ	ПРИЛОГ	ВРИЈЕДНОСТ
B/1	1007	13	

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ

о пријављеним кандидатима за избор наставника и сарадника у
звање

I. ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке:
Наставно-научно вијеће Економског факултета Универзитета у Бањој Луци на својој VII седници одржаној дана 17.06.2013. године донело је одлуку број 13/3.1372- VII-5.3/13 о именовану комисије за избор у звање наставника за ужу научну област *Економско планирање и развој* по основу конкурса објављеног у дневном листу "Глас Српске" од 10.04.2013. године.

Ужа научна/умјетничка област:
Економско планирање и развој
(наставни предмет Планирање и привредни развој)

Назив факултета:
Економски факултет

Број кандидата који се бирају
1 (један)

Број пријављених кандидата
1 (један)

Датум и мјесто објављивања конкурса:
10.04.2013. у дневном листу "Глас Српске"

Састав комисије:

- а) проф. др Жаклина Стојановић, редовни професор, ужа научна област *Економска политика и развој*, Економски факултет Универзитета у Београду, председник,
- б) др Јово Атељевић, ванредни професор, ужа научна област Менаџмент, Економски факултет Универзитета у Бањој Луци, члан и
- в) др Здравко Тодоровић, редовни професор, ужа научна област Теоријска

економија, Економски факултет Универзитета у Бањој Луци, члан.

Пријављени кандидати

1. Доц. др Жељко Вашко.

II. ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први кандидат

а) Основни биографски подаци :

Име и презиме:	Жељко Вашко
Датум и мјесто рођења:	18.01.1964. Славонски Брод
Установе у којима је био запослен:	1. Централна банка БиХ, Главна банка Републике Српске, 2011-данас, 2. Универзитет у Бањалуци, Пољопривредни факултет, 1994-2011, 3. ПП "ЕХТА" Дервента, 1991-92, 4. УНИС, Творница цијеви Дервента, 1988-91.
Радна мјеста:	1. Директор ГБ РС ЦБ БиХ, 2. Доцент, виши асистент, асистент, 3. Шеф рачуноводства и финансија, 4. Референт.
Научна и/или умјетничка област:	Пољопривредне науке
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:	1. Удружење аграрних економиста Балкана, 2. Удружење економиста Републике Српске, 3. Удружење овлашћених процјењивача Републике Српске.

б) Биографија, дипломе и звања:

Основне студије	
Назив институције:	Економски факултет, Универзитет у Бањалуци
Звање:	Дипломирани економиста
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 1988.
Просјечна оцјена:	8,95
Постдипломске студије:	
Назив институције:	Економски факултет, Универзитет у Бањалуци
Звање:	Магистар економских наука
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 1998.
Назив магистарског рада:	Специфичности друштвено-економске оправданости инвестиционог улагања у пољопривреди
Ужа научна/умјетничка област:	Економика инвестиција

Просјечна оцјена:	-
Докторске студије/докторат:	
Назив институције:	Економски факултет, Универзитет у Бањалуци
Звање:	Доктор економских наука
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 2008.
Назив докторске дисертације:	Економска ефикасност инвестиција у функцији трошкова као фактора улагања предузећа у пољопривреди
Научна/умјетничка област:	Економика инвестиција
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање, период)	1. Пољопривредни факултет Бања Лука, асистент, 1994-1998. 2. Пољопривредни факултет Бања Лука, виши асистент, 1998-2008. 3. Пољопривредни факултет Бања Лука, доцент, 2008-2013.

в) Научна/умјетничка дјелатност кандидата

Радови прије посљедњег избора/реизбора	
1. <u>Оригинални научни рад у часопису националног значаја – 5 бодова:</u>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вашко, Ж. (1997): О депопулацији и деаграризацији села, Актуелности, бр. 2 (стр. 41-44); 2. Вашко, Ж. (1997): Економске мјере аграрне политике, Агрознање, бр. 2 (стр. 8-15); 3. Вашко, Ж. (2000): Посљедице рата на пољопривреду, Агрознање, Vol. 1 (4) (стр. 5-16); 4. Вашко, Ж., Мирјанић, С. (2004): Пољопривреда БиХ и РС у условима отвореног тржишта, Агрознање, Vol. 5 (4) (стр. 93-107), 5. Мирјанић, С., Вашко Ж. (2004): Аграрна политика као услов за стабилан агроелектронски развој, Агрознање, Vol. 5 (3) (стр. 93-107), 6. Илић, Г., Мирјанић, С., Остојић, А., Роквић, Г., Вашко, Ж. (2006): Директна продаја пољопривредних производа, Агрознање, Vol. 7 (4) (стр. 31-40). 	
6 x 5 = 30 бодова	
Укупан број бодова прије посљедњег избора:	30
Радови после посљедњег избора/реизбора	
a) <u>Оригинални научни радови објављени у часопису међународног значаја – 8 бодова:</u>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Mirjanić, S., Vaško, Ž., Ostojić, A., Rokvić, G., Mrdalj, V., Drinić, Lj., Figurek, A. (2010), Similarities and differences between lowland and mountain regions in the Republic of Srpska, Економика пољопривреде (UDC: 338.43:63), Vol. LVII, (SI-2), (str. 131-138). 	
У раду су приказани резултати истраживања проведеног на узорку од 802 рурална домаћинства у Републици Српској која су распоређена у 9 планинских и 3 низинске општине, за која је извршена је упоредна анализа прикупљених података. Истраживањем је потврђен неравномеран развој домаћинства у планинским и	

равничарским регионима у односу на већину испитиваних параметара. У будућности би требало уложити додатне напоре за ублажавање утврђених разлика, тако што би се увеле посебне или издвојиле постојеће мјере у циљу њиховог усмеравања ка бржем и интензивнијем развоју планинских регија које су аналогно европској методологији сврстане у мање фаворизована подруја, односно подручја са неповољнијим условима за развој.

2. Rokvić, G., Mirjanić, S., Vaško, Ž., Ostojić, A., Drinić, Lj., Mrdalj, V., Figurek, A. (2011), Agriculture policy reform in Western Balkans in relation to the EU (UDK: 631.1(46-97)), Економика пољопривреде, Бок II, Vol. SI-1, (стр. 331-337).

Земље западног Балкана су у процесу реформе сектора пољопривреде и руралног развоја у складу са политиком и законодавством ЕУ. С друге стране, ЕУ пролази кроз процес реформи у правцу пројектовања Заједничке пољопривредне политике за период 2007-2011. године. Рад је имао за циљ да повеже ове реформе кроз упоредну анализу општих индикатора развоја пољопривреде ЕУ и земаља Западног Балкана, као и кроз анализу основних циљева и мера подршке које су идентификоване у CAP и IPARD прописима, којима се регулише подршка земљама да спроводе пољопривредну политику и реформе. Извршено је поређење старосне структуре становништва, бруто додане вредности пољопривреде, биланса спољнотрговинске размене пољопривредних и прехранбених производа, учешћа субвенција за пољопривреду у БДП, учешће субвенција за рурални развој у аграрном буџету и алокације средстава из IPARD фондова, уз закључак је да земље Западног Балкана код свих анализираних параметара касне за ЕУ просеком.

2 x 8 = 16 бодова

б) Оригинални научни рад у часопису националног значаја – 5 бодова:

3. Мирјанић, С., Крстић, Б., Мрдаљ, В., Дринић, Љ., Роквић, Г., Вашко, Ж., Остојић А. (2008), Економска валоризација организационих и технолошких рјешења у производњи и промету пољопривредних производа (УДК: 338.43), Агрознање, Vol. 9 (3), (стр. 55-73).

Кандидат у раду наводи да пољопривредну производњу у Републици Српској одликује релативно неразвијеност с значајним удјелом мјешовитог типа газдинства, уситњених посједа (3,6 ха), неповољне структуре производње, ниског степена финализације пољопривредних сировина, ниске тржишне производње, неконкурентности производње пољопривредних произвођача, те слабе тржишне позиционираниости пољопривредних произвођача. Способност пољопривредних произвођача да се у избору производње опредељују за профитабилну производњу и на тај начин подигну ниво економске валоризације организационо технолошких фактора је на веома ниском нивоу. Без обзира на постојећу неразвијеност пољопривредне производње, она још увијек заузима значајно место у привреди РС, што потврђује и њено учешће у формирању бруто друштвеног производа привреде, где учествује с око 14% (без водопривреде и шумарства). Да би се пољопривреди дао још већи значај, дефинисана је стратегија њеног развоја за период од десет година, у којој је као један од стратешких циљева наглашено унапређење њене конкурентности. У пољопривредној производњи, до постављеног циља се може доћи кориштењем различитих путева, дефинисаним многим факторима, односно њиховим различитим комбинацијама, који представљају организационо-технолошка решења. Тежиште овог рада је на идентификацији организационо-

технолошких решења и њиховој валоризацији с циљем избора најповољнијих варијанти у датим условима производње и промета, како би се побољшали пословни резултати и повећала конкурентност.

4. Вученовић, А., **Вашко, Ж.** (2009), Финансирање развоја пољопривреде (УДК:336.77:338.43), *Агрознање*, Vol. 10 (4), (стр. 165-174).

Развој пољопривреде је повезан са неопходним инвестиционим улагањима, односно са финансирањем тих улагања. У погледу финансирања капиталних улагања у пољопривреди инвеститорима стоји на располагању више извора, а кредитирање је један од најчешћих. Подаци о учешћу сектора пољопривреде у укупној маси кредита у БиХ и РС потврђују да је оно веома ниско код банака (1,3-1,8%), а значајно више код МКО (33-36,5%). Међу главним разлозима је симултани утицај природних, финансијских и тржишних ризика, али и ограничења организационе-техничке природе (обимна пратећа документација, немогућност обезбеђења гаранција, резервисаност банака, неодговарајуће књиговодствене и друге евиденције код корисника и њихова недовољна едукованост). У будућем периоду треба радити на отклањању и ублажавању утицаја поменутих ограничења, а већу пажњу треба посветити и структурирању коришћења и отплате кредита у складу са специфичностима пољопривреде. Развој финансијског тржишта, односно његовог специфичног инструментарија треба да прати и сектор пољопривреде при чему би се на домаћем финансијском тржишту, прије свега, требали појавити облици финансирања пољопривреде, као што су робни записи и изведени финансијски деривати (факторинг, форфетинг, франшизинг, обвезнице и др.).

5. **Вашко, Ж.**, Вученовић, А., Косић, Н. (2009), Аграрни гарантни фонд како фактор експанзије кредитирања пољопривреде у Републици Српској (УДК: 336.77:338.43), *Агрознање*, Vol. 10 (4), (стр. 153-163).

Аутори су у раду разрадили и објаснили идеју формирања аграрног гарантног фонда као инструмента за експанзију кредитирања, јер се мали обим кредитирања често помиње као ограничење за развој пољопривреде. Услов за развој и озбиљније реформе у сектору пољопривреде је инвестирање у замјену постојећих и изградњу нових производних капацитета. Једно од ограничења повећања нивоа инвестиција у пољопривреди, која се у РС и БиХ већином базира на великом броју малих пољопривредних газдинстава, је недостатак финансијских средстава. Уобичајено решење је да се значајан дио тих инвестиција финансира на кредитној основи. Потенцијално расположива кредитна средства често су недоступна ситним произвођачима, између осталог и због тога, што они нису у могућности да обезбеде гаранције за поврат тих кредита у складу са ригорозним захтевима комерцијалних банака. Једно од решења овог проблема је оснивање аграрног гарантног фонда у Републици Српској који би гарантовао за поврат пољопривредних кредита према финансијским институцијама (банкама, МКО и ШКО) уз регулисање међусобних односа са корисницима гарантованих кредита на бази флексибилнијих дужничко-поверилачких односа.

6. **Вашко, Ж.**, Остојић, А., Дринић, Љ., Вученовић, А. (2010), Утврђивање оптималног момента продаје јабука са становишта утицаја трошкова складиштења (УДК: 658.8.012.1:634.11), *Агрознање*, Vol. 11 (3), (стр. 157-164).

Код већине производа постоји мања или већа неусклађеност између момента њихове производње и продаје. То је нарочито карактеристично за пољопривредне

производе, као нпр. воће које дозрјева у једном периоду године, а конзумира се током целе године. Резултат количински неуравнотежене понуде и тражње је варирање продајне цене, која је у правилу најнижа у време или непосредно након бербе, и која се касније повећава, што се моменат продаје више удаљава од момента бербе. Да би се моменат продаје воћа могао одгодити неопходно је обезбедити његово складиштење у адекватним условима, које узрокује и одређене додатне трошкове. У раду се анализира кретање продајних цена јабука и трошкови њиховог складиштења у хладњачи, током једне сезоне (од бербе до бербе), у функцији утврђивања оптималног момента њихове продаје са становишта максимизирања разлике између повећања продајне цене и кумулираних трошкова складиштења.

7. Мирјанић, С., **Вашко, Ж.**, Остојић, А., Фигурек, А. (2010), Пољопривреда БиХ на крају прве декаде XXI вијека – биланс производње и потрошње најважнијих пољопривредних производа (УДК: 631(497.6)), *Агрознање*, Vol. 11 (4), (стр. 159-176).

Циљ рада је да истакне место и значај пољопривреде у економији Босне и Херцеговине, са посебним акцентом на давање одговора на питање у којој мери БиХ својом производњом и прерадом хране задовољава потребе властитог становништва. Светска економска криза избацила је у први план проблематику производње хране и исхрану становништва. Готово да нема земље у свету у којој се не осећају последице, у прво време финасијске, а онда и економске кризе. Разуме се, најтеже последице имају земље у развоју и неразвијене земље код којих је укупна економска криза још више продубљена скупом и недовољном производњом основних прехранбених производа. Овој групацији земаља недостаје довољно хране по количинама и квалитету, сопствена производња је ниска и скупа, и потребна су им велика средства за увоз хране. БиХ спада, управо у оне земље које производе недовољно хране по количини, квалитету и структури и чија економија се значајно исцрпљује увозом, прије свега, основних пољопривредних производа. Фактори производње (ресурси) са којима се располаже, користе се са ниским степеном и нерационално – земљиште се високим процентом не обрађује, вода се за наводњавање користи занемарљиво, научна достигнућа се недовољно примењују, савјетодавство је недовољно у функцији трансфера знања, конкурентност сектора пољопривреде се споро унапређује, стручни кадрови се недовољно користе, аграрна политика је неконзистентна и парцијална и др. Збиг свега тога, аутори су, у контексту свјетске прехранбене ситуације, дали преглед биланса производње и потрошње у БиХ за 11 најважнијих пољопривредних производа и дошли до закључка да БиХ остварује самодовољност само код два производа (кромпира и јаја).

8. Остојић, А., Милуновић, Д., **Вашко, Ж.** (2011), Оцјена ставова произвођача млијека у односу на услове његове продаје примјеном *Conjoint* анализе (УДК: 637.142:66.011), *Агрознање*, Vol. 12 (2), (стр. 129-135).

Концоинт (*conjoint*) анализа представља истраживачку мултиваријациону анализу која се употребљава за моделирање процеса доношења одлуке, а у вези неког производа или услуге. Ова анализа се све више користи у сврхе истраживања тржишта. Најчешће се путем ове методе истражују индивидуални ставови потрошача и других група испитаника према дефинисаним обележјима истраживане појаве са циљем проналажења оптималне комбинације тих атрибута на бази рангирања комбинација унапријед дефинисаних одговора. У раду се износе резултати истраживања ставова произвођача млека према четири услова његове

продаје – висина продајне цене, рок плаћања, удаљеност откупног мјеста и обавеза контроле квалитета млека. Ставови су прибављен анкетирањем 20 произвођача млијека, чланова Удружења пољопривредних произвођача у Шипрагама (Котор Варош), у јануару 2011. године. Обрадом добијених одговора и примјеном методологије концоинт анализе утврђено је да су произвођачи млијека највише осјетљиви на откупну цену, односно да том атрибуту придају највећи значај (60,7%). После тога, али значајно мање важни су им удаљеност откупног места (17,5%), рокови плаћања (14,4%) и (не)постојење обавезе контроле квалитета млека (7,3%).

9. **Вашко, Ж.**, Мирјанић, С., Фигурек, А. (2011), Природни ресурси као извори раста и развоја пољопривреде (UDK: 005:633/635:575.113), Агрознање, Vol. 12 (2), (стр. 147-156).

Природни ресурси у Босни и Херцеговини су доста повољни за бављење пољопривредном производњом, иако они нису врхунски како се то често приказује. Полазећи од сталног повећања становништва у свету, пораста тражње за храном и пораста цена хране, производња хране представља једну од шанси за остваривање раста и развоја по основу бављења пољопривредном производњом. Успјешним комбиновањем природних и других ресурса у функцији пољопривредне производње и продајом произведених производа уз достизање повољног односа између остварених прихода и трошкова производње могу се оставарити запосленост и доходак за један број становника руралних подручја у БиХ. Полазећи од системског приступа у раду је креиран логичан аналитички модел чијим слијеђењем се могу идентификовати шансе за раст и развој пољопривредне производње, утврдити потребни и расположиви ресурси, извршити њихово оптимално комбиновање, организовати пољопривредна производња и остварити њена тржишна верификација како би се у крајној инстанци обезбиједио одржив развој пољопривреде, уз идентификовање критичних тачака које отежавају остваривање тог циља.

10. **Вашко, Ж.**, Иванковић, М., Фигурек, А., Ласић, М. (2012), Анализа сензитивности производње млијека на промјену висине откупне цијене и премије за млијеко (УДК: 637.12:658.562.5), Агрознање, Vol. 13 (1), (стр. 289-296).

Аутори у раду наводе да приход произвођача млијека зависи од количине произведеног, односно продатог, млијека и његове продајне цијене, увећане за премију. Праћењем пословних резултата у производњи млека на 21 фарми у БиХ у периоду јул 2010. - јун 2011. године утврђено је да је један просечан произвођач млека остварио бруто маржу од 1.031 КМ по музном грлу годишње при просечној откупној цијени млека од 0,577 КМ/литар и премији од 0,118 КМ/литар. Откупна цијена млека и премије су предмет честих полемика и преговора између произвођача млека, прерађивача и државе. Анализом осетљивости бруто марже на промену откупне цене и премије за млеко утврђено је да би просечан произвођач млека у БиХ могао да поднесе истовремено смањење откупне цене до 40% и смањење премије за млеко до 80% у ком случају би остао без бруто марже из које се иначе подмирују преостали (фиксни) трошкови производње. У случају повећања откупне цене млека за 50% бруто маржа по музном грлу би се удвостручила (1.938 КМ/грлу), а у случају задржавања истог нива откупне цене и повећања премије за млеко на 0,24 КМ/литар бруто маржа би се повећала за 36%. Поред ових комбинација, у раду су утврђени и други ефекти промјене висине бруто марже услед варирања откупне цијене млека за $\pm 50\%$ од њеног базног нивоа и варирања премије

за млеко од $\pm 100\%$. Резултати анализе потврђују да је производња млека у истраживаним условима у високој мери отпорна на смањење откупне цене и премије за млеко, а детаљни резултати различитих комбинација цене млека и премије представљени су у раду.

11. Иванковић, М., **Вашко, Ж.**, Фигурек, А., Ласић, М., Леко, М. (2012), Оцјена исплативности инвестиција - подизање винограда на рекултивираним тлима Херцеговине (UDK: 631:551.583:(634.8)), *Агрознање*, Vol. 13 (3), (стр. 449-462).

Циљ рада је био да се оцени економска оправданост и финансијска изводљивост улагања у подизање винограда на рекултивираним земљиштима Херцеговине. У оквиру истраживања урађене су техничко-технолошке анализе и утврђен је ниво трошкова подизања винограда под претпоставком потребе претходне рекултивације земљишта. Такође, извршене су и процене укупних прихода и готовинских токова пројекта подизања винограда на рекултивираним земљиштима на површини од 4 ха. Оцена економске оправданости пројекта извршена је путем динамичких метода: периода поврата, нето садашње вредности и интерне стопе рентабилности за две варијанте, продају вина у ринфузи и продају флашираног вина. Период поврата, нето садашња вредности и интерна стопа рентабилности потврдиле су економску оправданост и финансијску изводљивост овог улагања под претпоставком постизања очекиваног уroda и успешне продаје врхунског и квалитеног вина у флаши. У случају ринфузне продаје вина нето садашња вредности је позитивна, али је период поврата инвестиције дужи од њеног економског века. Финансијски ток пројекта је негативан у прве три године трајања инвестиције, док је у осталим годинама позитиван.

12. Figurek, A., Rokvić, G., **Vaško, Ž.** (2012), Diversification of rural economy in function of sustainability of rural areas (UDK: 631.151.4:332.37(497.6)), *Agriculture & Forestry, Podgorica, Montenegro*, Vol. 58, Issue 3 (str. 51-61).

Циљ истраживања представљеног у овом раду је био да се утврди степен диверзификације делатности сеоских домаћинстава у Босни и Херцеговини и њихове склоности према бављењу непољопривредним делатностима, тј. осталим активностима око пољопривреде у руралним подручјима. Истраживање проведено током 2011. године анкетирањем 100 домаћинстава са подручја читаве БиХ, која су истовремено сва била и пољопривредна газдинства. Утврђено је да њих 51% остварује додатне приходе мимо пољопривреде и да на диверзификоване активности отпада преко 30% њиховог радног времена. Сегментацијом газдинстава из узорка на бази величине земљишног поседа на мала, средња и велика и обрадом резултата добијених анкетом потврђено је да већи степен диверзификације оставарују газдинства мале и средње величине. Обрадом резултата према старости испитаника добијени су неочекивани резултати да се вредност непољопривредних прихода повећава са повећањем старости носиоца газдинства. Отпочињање и развој непољопривредних дјелатности у руралним подручјима, као и увођење виших фаза прераде пољопривредних производа на самим пољопривредним газдинствима, често није плански процес, него спонтана последица немогућности осигуравања егзистенције у примарној дјелатности. Један од разлога је и одсуство знања и вештина становника руралних подручја и њихова неинформисаност о изворима и могућим начинима остваривања диверзификованих прихода. Јачање саветодавних служби и ширење фокуса деловања са пољопривреде на саветовање и о

могућностима и условима диверзификације руралне економије може бити значајан допринос у погледу обезбеђења одрживости руралних подручја.

10 x 5 = 50 бодова

в) Научни радови на скупу међународног значаја, штампани у цјелини – 6 бодова:

13. Мирјанић, С., **Вашко, Ж.**, Остојић, А., Роквић, Г., Мрдаљ, В., Дринић, Љ. (2008), Рурални развој у функцији коришћења расположивих ресурса – примјер општина Невесиње, Шековићи и Рибник, зборник радова међународног научног савјетовања Мултифункционална пољопривреда и рурални развој, Београд, Србија (стр. 323-331).

На просторима Републике Српске налази се значајан, готово доминантан територијални комплекс са руралним карактеристикама, који обухвата чак 82% њене територије. Та подручја су у великој мјери неискоришћена, њихови природни ресурси су ван функције, са израженим континуираним миграционим процесима. веома висок проценат ове територије се може сврстати у категорију неразвијених или чак напуштених подручја иако би, према расположивим ресурсима уз провођење адекватне макроекономске политике ови простори били у стању да се самостално одржавају и развијају. Због тога је неопходно истражити и предложити одговарајући модел развоја који ће уважавајући наведене чињенице обезбедити уравнотежен и дугорочан развој руралних подручја на бази коришћења свих расположивих људских природних и материјалних ресурса. Циљ рада је био да на примеру три општине које се налазе на три различита дела РС – Невесиње, Шековићи и Рибник, представи модел развоја који ће на бази коришћења ендогених потенцијала и уз ангажовање одређених спољних средстава уз партнерства у креирању и имплементацији програма између различитих нивоа одлучивања и локалне заједнице обезбедити развој руралних подручја одабраних општина у економском, социјалном и еколошком смислу.

14. Rokvić, G., **Vaško, Ž.**, Vučenović, A. (2009), Regionalization - a rural development policy, Proceedings, International scientific symposium, Timisoara, Romania (str. 173-178).

Један од кључних циљева садашње политике руралног развоја у Европској унији је превазилажење регионалних разлика у развоју појединих региона унутар ЕУ. Пошто је политика руралног развоја орјентисана према подручју, насупрот секторски орјентисаној политици, ближе утврђивање потенцијала појединих руралних подручја једино је могуће узимајући у обзир социо-економска разлике између појединих дијелова једне земље. Ово истраживање је покушај да се представи значај регионализације у оквиру нове парадигме руралног развоја и потребе дефинисања нове регионалне типологије, узимајући у обзир специфичне регионалне индикаторе.

15. Mirjanić, S., **Vaško, Ž.**, Ostojić, A., Rokvić, G., Mrdalj, V., Drinić, Lj., Vučenović, A. (2009), Population dynamics and structure in rural areas of the Republic of Srpska, Proceedings, International scientific symposium, Timisoara, Romania (str. 137-144).

Битан фактор развоја било које територије, па тако и територије Републике Српске, је становништво, због тога што оно представља основу за радну снагу која иницира и спроводи све активности на неком подручју. Демографски и друштвено-економски развој су међусобно условљени. Све промене и поремећаји на старани становништва директно утичу на динамику социо-економског развоја. Будуће

тенденције у оквиру демографског развоја истовремено одређују и промене у економског развоју. Са циљем систематизације и продубљивања сазнања о демографским проблемима, овај рад се пре свега бави територијалном организацијом и административном поелом Републике Српске и анализом промена у структури њеног становништва, са посебном пажњом на рурална подручја.

16. **Vaško, Ž.,** Ostojić, A., Mrdalj, V. (2010), Rural development programing in the principles of common agriclutlural policy with referencies to the Republic of Srpska, monography Agriculture in the process of adjustment to the common agricultural policy, III Inter-Department Meeting of Agricultural Economists, (UDK 631 (497.7:4-672EU) (ISBN 978-9989-845-40-6), University of Kiril and Methodius in Skopje, Faculty of Agricultrural Sciencies and Food, Skopje, Macedonia (str. 191-209).

У раду се даје приказ повећаног значаја руралног развоја у склопу Заједничке аграрне политике Европске уније. Нове реформе ЗАП-а придају све већи значај реализацији циљева руралног развоја и све више буџетских средстава из буџета ЕУ распоређује се за те намјене. Иако БиХ и РС заостају за политиком ЕУ у погледу развоја пољопривреде и руралних подручја, чине се напори да се тај заостатак смањи. Република Српска је донијела стратешки план руралног развоја чији циљеви и мјере су у великој мјери хармонизовани са циљевима и мјерама подршке руралном развоју у ЕУ, а очекује се да ће сличан стратешки докуменат убрзо усвојити и Федерација БиХ. Детаљно су приказана 3 стратешка и 16 специфичних циљева руралног развоја у Републици Српској за период до 2015. године, као и обим планираних подстицаја за рурални развој у истом периоду. Аутори у раду дају и приказ ситуације са стратешким документима из домена руралног развоја и обима подршке руралном развоју у Црној Гори, Албанији, Македонији, Србији и Хрватској.

17. **Vaško, Ž.,** Omanović, H., Figurek, A., Kosić, N. (2011), Agriculture lending in Bosnia and Herzegovina – from the experience of IFAD projects, Proceedings, The First International Conference, REDETE 2011, Banja Luka (str. 50-63).

Важан предуслов за обезбјеђење раста и развоја пољопривреде је осиграње стабилних извора финансирања нових инвестиција у чему кредити имају кључну улогу. У том смислу значајна је инострана помоћ коју је Босна и Херцеговина добијала и добија од међународних донатора и кредитора, укључујући и Међународни фонд за развој пољопривреде (IFAD). Рад је фокусиран на приказ модалитета и обима кредитирања пољопривреде у оквиру свих досадашњих IFAD-ових пројекта у Босни и Херцеговини. Током задњих петнаестак година у Босни и Херцеговини IFAD је припремао, финансирао и надзирао проворођење пет пројеката, почевши од хитних пројеката обнове преко развојних пројеката. Кредитирање је почело са дистрибуцијом робних кредита, а наставило се са додјелом новчаних кредита путем банака и МКО и оснивањем првих штедно-кредитних организација у Босни и Херцеговини. Прва циљна група кредитирања били су пољопривредни произвођачи, а касније се оно проширило и на мала и средња предузећа, прво само за сточарство, а касније и на све остале предузетничке активности у руралним подручјима. У реализацији свих досадашњих IFAD-ових кредитних линија у Босни и Херцеговини учествовало је 25 финансијских институција (15 банака, 7 МКО и 3 ШКО) која су одобриле око 16.000 кредита за пољопривреднике и предузетнике из циљне групе у укупном износу од 73 милиона КМ. На основу студија случаја и научених лекција из реализованих пројеката рад описује модалитете поменутих кредитних активности и даје неке закључке и препоруке које могу бити корисни у

планирању и развоју будућег финансирања пољопривреде у Босни и Херцеговини и сличним, мање развијеним, земљама.

18. Mirjanić, S., **Vaško, Ž.**, Ostojić, A., Drinić, Lj., Rokvić, G., Mrdalj, V., Figurek, A. (2011), Agriculture of the Republic Srpska and Bosnia and Herzegovina in the light of global economic crisis, monography Agriculture in the light of the global economic crisis, IV Inter-Departmental Meeting of Agricultural Economists (ISBN 978-86-907211-8-4), University of Montenegro, Biotchnical Faculty, Podgorica, Montenegro (str. 44-54).

Од почетка 2008. године свет је погођен економском кризом, једном од највећих после велике економске кризе 1929-33. године, која се манифестује рецесијом (комбинованим падом раста БДП, запослености и других економских индикатора) у готово свим земљама. Економска криза је узрокована финансијском кризом која је у значајној мјери погодила и производни сектор. Иако су бројна предузећа мање задужена и налазе се у бољој позицији у поређењу са претходним кризама, то није случај са становништвом од којег зависи финална потрошња. То се посебно испојило на тржишту САД гдје је становништво у просеку изгубило десет посто вриједности нето имовине. Пад тражње довео је до смањења производње, запослености, итд. Ни пољопривреда није остала имуна на последице глобалне економске кризе. Пошто је пољопривреда специфична грана привреде коју карактеришу дуги циклуси производње и значајни утицаји временских прилика на производњу, тешко је изоловати и проценити утицај кризе на тај сектор. У раду се сагледавају последице глобалне економске кризе на пољопривреду Републике Српске и Босне и Херцеговине кроз анализу основних макроекономских индикатора – физичког обима производње, бруто друштвеног производа, запослености, цена, инвестиција, спољнотрговинског биланса, обима кредитирања и субвенционирања у пољопривреди РС и БиХ и њиховог поређења са периодом пре избијања кризе.

19. **Vaško, Ž.**, Mirjanić, S., Figurek, A. (2012), Subsidies as a factor in the competitiveness of domestic agricultural production (UDK: 631.15:338(497.6)), Book of proceedings, Third International Scientific Symposium "Agrosym Jahroina 2012", Istočno Sarajevo (str. 567-574).

У раду се детаљније елаборира политика субвенционирања пољопривреде у РС и БиХ и врши њено поређење са заједничком аграрном политиком и нивоом субвенција у ЕУ. Често су тврдње да је један од основних узрока слабије конкурентности пољопривредне производње у БиХ нижи ниво субвенција у односу на друге земље. Поред тога, као проблем се наводи превелика и пребрза либерализација увоза пољопривредно-прехрамбених производа. И субвенције, и царине, повећавају конкурентност домаћих произвођача, која у крајњој инстанци индиректно зависи од нивоа субвенција и царинске заштите коју уживају њихови конкуренти на домаћем и међународном тржишту. Буџетска ограничења у мање развијеним земљама не дозвољавају да се пољопривредним произвођачима исплати исти ниво субвенција као у развијеним земљама. Због различитих система дистрибуције субвенција тешко је директно поредити њихов ниво у БиХ/РС са другим земљама. Зато се ниво субвенција у пољопривреди мери путем јединственог индикатора, а један од најчешће коришћених је OECD-ов PSE (Producer Support Estimate) индикатор који изражава ниво просечних субвенција пољопривредним произвођачима који је на нивоу ЕУ 2010. године износио 19,8%. У РС је ниво субвенција те 2010. године био око 12,2% бруто домаћег производа њене пољопривреде (укључујући и подстицаје за дугорочна улагања и рурални развој). У задњих пет година нешто више је субвенционирана сточарска производња (са 5,8-

10,1% њеног БДП) са тенденцијом раста ове групе субвенција. Биљна производња је субвенционирана са 2,5-10,2% њеног БДП, са тенденцијом смањења ове групе субвенција. Наведено упућује на закључак да су домаћи пољопривредни произвођачи хендикепирани у отвореној тржишној конкуренцији јер добијају нижи ниво субвенција, што у комбинацији са нижом продуктивношћу умањује њихову конкурентску позицију у односу на увозне производе, на чији увоз се не плаћа никаква или веома ниска царина.

7 x 6 = 42 бодова

2) Научни радови на скупу националног значаја, штампани у ијелини – 3 бода:

20. Мирјанић, С., **Вашко, Ж.** (2008), Подстицање развоја пољопривреде и руралних подручја - примјер Републике Српске, зборник радова, Симпозијум агроекономиста са међународним учешћем, Пољопривредни факултет, Београд, Србија (стр. 255-263).

Аутори истичу да је за стабилан раст и развој пољопривредне производње и тржишта, неопходно пољопривредним произвођачима обезбиједити одговарајуће инструменте директне и индиректне материјално-финансијске и друге подршке. Република Српска је почела да подстиче развој пољопривреде новчаним подстицајима од 2000. године. У периоду од 2000. до 2006. године учешће пољопривреде у ДБП Републике Српске је опало за 1/3 (са 18% у 2000. години на 12,7% у 2007. години), а да су истовремено подстицајна средства порасла за готово 5 пута и достигла 7,6% од вредности ДБП пољопривреде. У апсолутном износу то је повећање са 7,5 на 71 милион КМ. У структури утрошка ових средстава присутан је помак према повећању подршке капиталним улагањима и руралном развоју, на уштрб директних подстицаја производњи и дохотку. Поред анализе обима и структуре подстицајних средстава за развој пољопривреде и руралних подручја аутори су у раду дали препоруке у којим правцима би се у будућности требала кретати и мењати политика подстицаја и услови за остваривање права на подстицаје.

21. **Вашко, Ж.**, Фигурек, А. (2010), Имовина пољопривредних газдинстава као основ за остваривање прихода – примјер општине Лакташи, зборник радова XXI научно-стручне конференције пољопривреде и прехранбене индустрије, Неум, БиХ, (стр. 661-670).

За потребе анализе и доношење одговарајућих инвестиционих и аграрнополитичких одлука потребно је познавање привредних субјеката на које се и за које се те одлуке доносе. Ово је једно од значајних ограничења процеса одлучивања и у сектору пољопривреде у БиХ, пошто је највећи број пољопривредних произвођача из категорије ситних пољопривредних газдинстава за које се не располаже са довољно валидних података. Поставља се оправдано питање колико је у ствари то пољопривредно газдинство ситно и каквом ресурсном основом (имовином) оно располаже у погледу остваривања прихода? У оквиру једног ширег истраживања проведено је анкетање узорка од тридесет пољопривредних газдинстава са подручја општине Лакташи, која иначе по својим морфолошким, педолошким, климатским и хидрографским условима, има повољне услове за бављење пољопривредном производњом. На бази резултата овог истраживања, у раду се приказују величина, структура и извори имовине (земљиште, објекти, пољопривредна механизација и др.) једног просјечног пољопривредног газдинства

са подручја те општине и врши провјера добијених резултата њиховим поређењем са неким другим изворима истих или сличних података. Поред натуралних података, иако анкетирана газдинства не воде посебне рачуноводствене евиденције, демонстрирана је могућност реконструкције њиховог биланса стања комбинавањем примарних и секундарних извора података. Биланс стања газдинства у финансијском смислу одражава производни потенцијал једног просјечног пољопривредног газдинства на овим просторима. Постојање сличних података, за све или барем већи дио општина, драгоцјено је за разумијевање и праћење економског положаја пољопривредних газдинстава на читавом простору Босне и Херцеговине. Поред значаја за креаторе аграрне политике, постојање наведених информација има велики значај и за произвођаче, који на основу анализе пословања сопственог и сличних пољопривредних газдинстава могли да доносе квалитетније пословне и инвестиционе одлуке.

22. **Вашко, Ж.,** Остојић, А. (2010), Зависност између висине подстицајних средстава и висине бруто додане вриједности пољопривреде у Републици Српској у периоду 2000-08, зборник радова XXI научно-стручне конференције пољопривреде и прехрамбене индустрије, Неум, БиХ, (стр. 671-679).

Средства за подстицање развоја пољопривреде из буџета Републике Српске су у задњих десет година повећана за десет пута. Аутори наводе да је логична последица тога и развој пољопривреде који се, између осталог, мјери и висином и кретањем њеног бруто друштвеног производа, односно бруто додане вриједности. У посматраном периоду и бруто додана вриједност пољопривредне производње у РС је расла (+61%), али знатно споријим темпом у односу на повећање подстицајних средстава. У раду се анализирају кретање издвајања средства за подстицање развоја пољопривреде (и руралних подручја) и кретање бруто додане вредности пољопривреде у периоду од 2000. до 2008. године у Републици Српској. Методама просте линеарне корелације и регресије истражује се утицај између нивоа издвајања подстицајних средстава и кретања бруто додане вредности пољопривреде. Ниво субвенција је у овом случају независна променљива од које зависи висина остварене бруто додане вредности (зависна промјенљива). Због постојања разлика између износа расположивих средстава и одобрених субвенција иста анализа је рађена за две серије података - буџетска издвајања за субвенционирање пољопривреде за одређену календарску годину (X_1) и стварни износ субвенција за ту годину (X_2). Корелационом анализом је утврђено да постоји зависност између субвенција и бруто додане вриједности. Ове вриједности су у оба случаја имале висок степен зависности ($r_1=0,94$ и $r_2=0,91$) јер је са растом субвенција испољен и раст БДВ. Тестирањем линеарних веза је установљена статистичка значајност.

3 x 3 = 9 бодова

Укупан број бодова послје последњег избора:	117
УКУПАН БРОЈ БОДОВА:	147

г) Образовна дјелатност кандидата:

Образовна дјелатност прије последњег избора/реизбора

а) Универзитетски уџбеник који се користи у земљи – 6 бодова:

1. Мирјанић Стево, **Вашко Жељко (2003):** Економика и организација у пољопривреди, Пољопривредни факултет Бања Лука, 438 страна (ISBN

99938-669-6-2).

1 x 6 = 6 бодова

б) Квалитет педагошког рада на Универзитету – 4 бода:

Од школске 1995/96. до школске 1997/08. године у својству *асистента* учествовао у извођењу вјежби на Пољопривредном факултету у Бањој Луци из предмета: Економика аграра и планирање, Организација и маркетинг и Књиговодство и калкулације.

Од школске 1998/99. до школске 2007/08. године у својству *вишег асистента* учествовао у извођењу вјежби на Пољопривредном факултету у Бањој Луци из предмета: Економика и организација у пољопривреди и Трошкови и калкулације на више смјерова.

У школској 1999/2000. години као виши асистент био је ангажован на Економском факултету у Бањој Луци за извођење вјежби на предмету Економика предузећа.

1 x 4 = 4 бода

Укупан број бодова прије последњег избора:

10

Образовна дјелатност послуже последњег избора/реизбора

а) Универзитетски уџбеник који се користи у земљи – 6 бодова:

1. Мирјанић, С., **Вашко, Ж.**, Остојић, А., Роквић, Г., Мрдаљ, В., Дринић, Љ., Вученовић, А. (2010), Рурални развој у Републици Српској, Пољопривредни факултет, Бања Лука, 352 страна (ISBN 978-99938-93-13-4);
2. Мирјанић, С., **Вашко, Ж.**, Остојић, А., Дринић, Љ., Предић, Т., Роквић, Г., Мрдаљ, В., Фигурек, А. (2011), Аграрни сектор Републике Српске, Пољопривредни факултет, Бања Лука, 323 страна (ISBN 978-99938-93-16-5).

2 x 4 = 12 бодова

б) Менторство кандидата за степен другог циклуса – 2 бода:

1. Ментор кандидату Александри Вученовић приликом израде магистарског рада, на тема "Успостављање мреже рачуноводствених података са пољопривредних газдинстава у Републици Српској у складу са правилима ЕУ", одбрањен на Пољопривредном факултету у Бањој Луци 30.04.2010.

1 x 2 = 2 бода

в) Квалитет педагошког рада на Универзитету – до 4 бода:

Учешће у извођењу наставе на Пољопривредном факултету у Бањој Луци у звању доцента од школске 2008/09. године на I и II циклусу студија:

- а) I циклусу студија – предмети: Трошкови и калкулације, Планирање и привредни развој, Оцјена инвестиционих програма и Анализа пословања пољопривредних газдинстава;
- б) II циклусу студија – предмети: Инвестиције и израда инвестиционих програма у агробизнису, Управљање пројектима у пољопривреди,

Регионални развој и Рурална економија.

У периоду од претходног извора обављао је на Пољопривредном факултету Универзитета у Бањој Луци функције: продекана за међународну сарадњу, руководиоца студијског програма Аграрна економија и рурални развој, шефа Катедре за рурални развој и директора Савјетодавног центра за рурални развој. Координатор је ТЕМПУС пројекта Успостављање савјетодавне мреже за рурални развој у земљама западног Балкана кроз реформу курикулума, а учествовао је и у реализацији петнаестак научно-истраживачких пројекат у пројектиним тимовима са сарадницима са и ван Пољопривредног факултета.

Од 1995. године непрекидно је ангажован у извођењу наставе на универзитетском нивоу и поседује богато искуство педагошког рада са студентима, како у наставним, тако и у ваннаставним активностима.

1 x 4 = 4 бода

Укупан број бодова последије последњег избора:

18

УКУПАН БРОЈ БОДОВА:

28

д) Стручна дјелатност кандидата:

Стручна дјелатност кандидата прије последњег избора/реизбора

а) Стручна књига издата од домаћег издавача – 3 бода:

1. Група аутора, Фармерска књига, Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Српске и Канцеларија за координацију пројекта Свјетске банке за обнову и реконструкцију Републике Српске, Бања Лука, 1999.

1 x 3 = 3 бода

б) Реализован пројекат, патент, сорта, раса, сој или оригинални метод у производњи ... – 4 бода:

1. Ревитализација малих насеља самозапошљавањем младих (2000), Међународни форум Босна, Сарајево;
2. Интегрално рјешавање проблема отпада са фарми и клаоница у сјеверозападном дијелу БиХ (2005), АПИС, EU-CARDS пројекат;
3. Макроекономски оквир и политика развоја пољопривредног сектора у БиХ (2006), FAO, EPPU и IFAD;
4. Бардача, оаза лова и туризма (2006), АПИС, EU-CARDS пројекат;
5. Увођење новог модела субвенција, заштите и финансирања пољопривреде РС кореспондентног са заједничком аграрном политиком ЕУ (2006), Пољопривредни факултета Бања Лука (за Министарство науке и културе РС);
6. Економска валоризација организационо-технолошких рјешења у производњи и промету пољопривредних производа (2007), Пољопривредни факултет Бања Лука (за за Министарство науке и културе РС);
7. Програм руралног развоја Општине Невесиње (2008), Пољопривредни факултет Бања Лука (за Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде РС и Општину Невесиње);
8. Програм руралног развоја Општине Шековићи (2008), Пољопривредни факултет Бања Лука (за Министарство пољопривреде, шумарства и

водопривреде РС и Општину Шековићи);

9. Програм руралног развоја Општине Рибник (2008), Пољопривредни факултет Бања Лука (за Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде РС и Општину Рибник).

9 x 4 = 36 бодова

в) Стручни рад у часопису националног значаја са рецензијом – 2 бода:

1. **Вашко, Ж.** (1996), Потребе и шансе ревитализације пољопривреде Републике Српске, Привреда, бр. 13 (15-17);
2. **Вашко, Ж.** (1997), Еколошки аспект оцјене инвестиција, Привреда, бр. 17 (24-27);
3. **Вашко, Ж.**, Раилић Б. (2000), Приватизација и пољопривреда у Републици Српској, Агрознање, Vol. 1 (1) (77-85);
4. **Вашко, Ж.** (2001), Карактеристичне тенденције у биљној производњи Републике Српске 1993-99. година, Агрознање, Vol. 2 (1) (117- 127);
5. **Вашко, Ж.** (2001), Оцјена економске ефикасности инвестиција у пољопривреди, Агрознање, Vol. 2 (3) (169-177);
6. **Вашко, Ж.** (2003), Специфичности инвестиција у пољопривреди условљене врстом пољопривредне производње, Агрознање, Vol. 4 (1) (178-186);
7. **Вашко, Ж.** (2003), Примјена нових технологија у производњи хране путем шеме конкурентских грантова, Агрознање, Vol. 4 (3) (105-115);
8. **Вашко, Ж.**, Мирјанић С., Илић Гордана, Роквић Гордана, Остојић А. (2006), Политика подстицаја пољопривреде у Републици Српској од 2000. до 2005. године, Агрознање, Vol. 7 (3), (101-110);
9. Мирјанић С., Роквић Гордана, **Вашко Ж.**, Илић Гордана, Остојић А. (2006), Заједничка аграрна политика и пољопривреда БиХ-РС, Агрознање, Vol.7 (3), (89-99).

9 x 2 = 18 бодова

г) Рад у зборнику радова са међународног стручног скупа – 2 бода:

1. **Вашко, Ж.** (2003), Спољнотрговинска размјена БиХ са земљама Подунавља, зборник радова Форума подунавских земаља, Бања Лука (55-62);
2. **Вашко, Ж.** (2005), Стање пољопривреде у Босни и Херцеговини са фокусом на смањење сиромаштва, зборник радова UNDP округлог стола, дио III, политике, Сарајево (131-140).

2 x 2 = 4 бода

д) Рад у зборнику радова са националног стручног скупа – 1 бод:

1. **Вашко, Ж.** (1997), Производња калифорнијске пастрмке на локалитету р. Повиелич – Велика Илова, Зборник реферата научног скупа Агрорепо '97, Бања Лука.

1 x 1 = 1 бод

Укупан број бодова прије последњег избора:

62

Стручна дјелатност кандидата (послије последњег избора/реизбора)

а) Стручна књига издата од домаћег издавача – 3 бода:

1. Мирјанић, С., Остојић, А., Вашко, Ж., Дринић, Љ., Роквић, Г., Мрдаљ, В., Фигурек, А. (2013): Пијаце као облик продаје пољопривредно прехранбених производа, Пољопривредни факултет, Бања Лука, 124 стр. (ISBN 978-99938-93-25-7).

1 x 3 = 3 бода

б) Реализован пројекат, патент, сорта, раса, сој или оригинални метод у производњи – 4 бода:

1. Могућности развој МСП на подручју општине Невесиње (2008); Пољопривредни факултет Бања Лука и Агенција за развој МСП РС;
2. Могућности развој МСП на подручју општине Шековићи (2008), Пољопривредни факултет Бања Лука и Агенција за развој МСП РС;
3. Могућности развој МСП на подручју општине Рибиник (2008), Пољопривредни факултет Бања Лука и Агенција за развој МСП РС;
4. Развој одрживог туризма на језеру Бочац (2009), студија изводљивости, ПОЛИС, Бања Лука;
5. Стратешки план руралног развоја РС за период 2010-15. година (2009), Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде РС;
6. Анализа социо-економских индикатора развоја руралних подручја Републике Српске (2009), Пољопривредни факултета Бања Лука (за Министарство науке и културе РС),
7. Стратегија развоја противградне заштите Републике Српске (дио – Економска ефикасност противградне заштите у Републици Српској) (2009), Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде РС;
8. Студија Могућности обављања пољопривредне производње у зонама заштите изворишта питке воде Матарушко поље, Матарушко поље – Тукови и Приједорчанка на подручју општине Приједор (2009), Пољопривредни факултет Бања Лука и Општина Приједор;
9. Програм руралног развоја општине Србац за период од 2010. до 2015. године (2009), Пољопривредни факултет Бања Лука и Општина Србац;
10. Успостављање савјетодавне мреже за рурални развој земаља југозападног Балкана кроз реформу курикулума (2010-13), Пољопривредни факултет Бања Лука, ТЕМПУС пројекат (158777);
11. Припрема IPARD секторских анализа за БиХ (2011), Сектор млијеко и месо, Сектор жита и Сектор вино, Пољопривредни факултет Бања Лука, Пољопривредно-прехранбени факултет Сарајево, Агрономско-прехранбени факултет Мостар и FAO, ЕС пројекат (GCP/BiH/007/EC);
12. FADN Tabulation, Analysis and report production templates in the European Union IPA Funded Project – Strengthening and Harmonization of the BiH Agriculture and Rural Sectors Information Systems (2011/1 BiH AIS), CARDNO Agrisystem Ltd.;
13. Програм развоја пољопривредног задругарства у Републици Српској (2011), МПШВ РС и Центар за аграрни и рурални развој;
14. Анализа реализације стратегије развоја пољопривреде Републике Српске у периоду 2007-11. године (2012), Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде РС.

14 x 4 = 56 бода

в) Стручни рад у часопису националног значаја са рецензијом – 2 бода:

1. Мирјанић, С., **Вашко, Ж.** (2008), Политика подстицања развоја пољопривреде и сеоских подручја Републике Српске – досадашње тенденције правци даљњег развоја (УДК: 338.246.2), *Агрознање*, Vol. 9 (4), (стр. 65-75);
2. Ербез, М., Фалта, Д., **Вашко, Ж.**, Цхаладек, Г. (2009), Оцјена оправданости увођења аутоматизованих музних система, њихове карактеристике, предуслови и утицај на производњу, *Агрознање*, Vol. 10 (2), (стр. 21-29);
3. **Вашко, Ж.**, Фигурек, А. (2010), Мрежа за прикупљање рачуноводствених података са пољопривредних газдинстава у ЕУ (FADN – Farm accountancy Data Network) (УДК: 338:432:336.12), *Агрознање*, Vol. 11 (2), (стр. 163-173).
4. **Vaško, Ž.**, Drinić, M. (2010), Influence of saw nutrition costs on the efficiency of milk production (UDK: 63(497.1)(051)540.2), *Contemporary Agriculture/Savremena poljoprivreda*, Novi Sad, Srbija, Vol. 59 (1-2), (стр. 8-14).

4 x 2 = 8 бодова

г) Рад у зборнику радова са међународног стручног скупа – 2 бода:

1. **Вашко, Ж.**, Јотановић, С., Вученовић, А., Савић, Ђ. (2009), Оцјена перспективе производње органске хране у БиХ на основу SWOT анализе, Зборник радова, 1. међународно научно-стручно савјетовање „Техника, образовање, пољопривреда & менаџмент“, Славонски Брод, Хрватска (стр. 393-397);
2. **Vaško, Ž.**, Drinić, M., Komljenović, I. (2010), Teachers competencies in higher education – the experience of Faculty of agriculture in Banja Luka, Proceedings, International Conference Teacher training for vocational education in Contemporary Europe, Prag, Češka Republika (стр. 151-159);
3. **Вашко, Ж.**, Вученовић, А. (2010), Дефинисање визије и мисије као фаза стратешког планирања предузећа у агрокомплексу, зборник радова 45. хрватског и 5. међународног сипозија агромома, Опатија, Хрватска, (стр. 343-347).
4. **Вашко, Ж.**, Савић, Н., Микавица, Д. (2011), Економичност производње дужичасте пастрмке у зависности од врсте коришћене хране, V међународна конференција Аквакултура & Рибарство, Зборник радова, Београд, Србија (стр. 485-490).

4 x 2 = 8 бодова

Рад у зборнику радова са националног стручног скупа – 1 бод:

1. Мирјанић, С., **Вашко, Ж.**, Вученовић, А., Поповић, Р. (2010), Оцјена економске оправданости улагања у модернизацију система противградне заштите у Републици Српској, зборник радова, XV савјетовање о биотехнологији, Агрономски факултет, Чачак, Србија, (стр. 647-652).

1 x 1 = 1 бод

Укупан број бодова послје последњег избора:	76
УКУПАН БРОЈ БОДОВА:	138

Укупан број бодова прије последњег избора:	102
Укупан број бодова послје последњег избора:	221
УКУПАН БРОЈ БОДОВА:	323

III. ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На основу извршеног увида у педагошки, научно-истраживачки и стручни рад кандидата др Жељка Вашка, комисија закључује да је он са успехом обављао поверене наставно-образовне и научно стручне послове. Др Жељко Вашко је активно укључен у рад низа научних и стручних асоцијација. На основу изнетих података у овом извештају може се закључити следеће:

- (1) После избора у звање доцента (2008) објављена је већина радова, као и два универзитетска уџбеника. Укупан број остварених поена је 323 од чега је више од 2/3 остварено у периоду након избора у претходно звање, док структура остварених радова одговара критеријумима Правилника о поступку и условима избора академског особља Универзитета у Бањој Луци. Радови су доминантно усмерени ка развојним питањима везаним за регионалну и руралну компоненту.
- (2) Др Жељко Вашко је, као истраживач и руководилац, ангажован у изради пројеката националног и међународног значаја, чиме значајно доприноси унапређењу научно-истраживачке делатности. Истовремено је ангажован у раду стручних скупва доприносећи на тај начин примени науке у пракси.
- (3) О квалитету наставне и педагошке компоненте рада кандидата сведочи списак предмета које на првом и другом циклусу академских студија изводи др Жељко Вашко, као и остварено менторство у изради завршног рада у оквиру другог циклуса академских студија. Кандидат је на Пољопривредном факултету Универзитета у Бањој Луци обављао функције продекана за међународну сарадњу, руководиоца студијског програма Аграрна економија и рурални развој, шефа Катедре за рурални развој и директора Савјетодавног центра за рурални развој, чиме је активно допринио развоју ове академске институције.
- (4) На крају, евидентан је и друштвени допринос кроз рад на конципирању развојних решења у области економије БиХ.

Полазећи од свега претходно изложеног, слободни смо да предложимо Наставно-научном већу Економског факултета Универзитета у Бањој Луци да утврди предлог за избор др Жељка Вашка, доцента, у звање ванредног професора за ужу научну област *Економско планирање и развој* (наставни предмет Планирање и привредни развој).

У Београду, 02.09.2013. године

Потпис чланова комисије

- 1.
- 2.
- 3.